

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๑๑๕/๓๕๓๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 10488
วันที่ 18 พ.ย. 2557 เวลา 7.40

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

จัดเข้าวาระ..... 18 พ.ย. 2557

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ว่าด้วยการจดทะเบียนสถาบันชาวไร่อ้อย (ฉบับที่...) พ.ศ.....

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๑๙.....

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๒๐๐๗๗ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ประเด็นความเห็นเรื่อง ร่างระเบียบคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ว่าด้วยการจดทะเบียนสถาบันชาวไร่อ้อย (ฉบับที่...) พ.ศ.... ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ. ๒๕๒๗ นิยาม “สถาบันชาวไร่อ้อย” หมายความว่า “สมาคม สหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกรชาวไร่อ้อยที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายและได้จดทะเบียนไว้กับคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดแต่ไม่รวมถึงบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่มีชาวไร่อ้อยเป็นผู้ถือหุ้น หรือหุ้นส่วน ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน” โดยบทบัญญัติและระเบียบที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ สถาบันชาวไร่อ้อยมีสิทธิและหน้าที่ที่สำคัญ ดังนี้

(๑) เสนอชื่อผู้แทนชาวไร่อ้อยเป็นกรรมการในคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการอ้อย คณะกรรมการน้ำตาลทราย และคณะกรรมการกองทุนอ้อยและน้ำตาลทราย

(๒) รับทราบแสดงความคิดเห็นหรือคัดค้านการกำหนดราคาอ้อยประจำปีขึ้นต้น ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการบริหาร

(๓) กำหนดรายชื่อนสมาชิกชาวไร่อ้อยที่จะส่งอ้อยเข้าโรงงานน้ำตาลและส่งให้คณะกรรมการอ้อยแต่ละฤดูการผลิต

(๔) ให้โรงงานน้ำตาลหักเงินค่าบำรุงสถาบันชาวไร่อ้อยไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลกำหนด จากสมาชิกชาวไร่อ้อยตามจำนวนที่ส่งขายให้โรงงานน้ำตาล

จากข้อกำหนดดังกล่าว การส่งอ้อยจำหน่ายโรงงานน้ำตาล เกษตรกรผู้ปลูกอ้อยต้องมีสถาบันชาวไร่อ้อยหรือหัวหน้ากลุ่มชาวไร่อ้อยเป็นผู้ประสานเพื่อจัดทำรายชื่อและจำนวนที่จะส่งอ้อยขายโรงงาน ถ้าเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย มิได้จดทะเบียนชาวไร่อ้อยและมิได้เป็นสมาชิกสถาบันชาวไร่อ้อย หรือไม่มีหัวหน้ากลุ่มชาวไร่อ้อยก็ยากที่จะส่งอ้อยจำหน่ายให้โรงงานน้ำตาล

๒. ชุมนุมสหกรณ์ชาวไร่อ้อยเป็นสหกรณ์และจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ จึงสอดคล้องกับมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติอ้อยและน้ำตาล พ.ศ. ๒๕๒๗ สามารถจดทะเบียนเป็นสถาบันชาวไร่อ้อยได้ ระเบียบว่าด้วยการจดทะเบียนสถาบันชาวไร่อ้อย (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๒๘ กำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขให้ชุมนุมสหกรณ์ชาวไร่อ้อยจดทะเบียนเป็นสถาบันชาวไร่อ้อยได้ก็เพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์ ผู้ปลูกอ้อย ได้โควตาการส่งอ้อยเข้าโรงงานน้ำตาล ซึ่งเห็นได้ว่าระเบียบนี้ประสงค์ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยอ้อยและน้ำตาลทราย

ในประเด็นนี้เห็นว่า หากจะออกระเบียบใหม่ไม่ให้สิทธิสหกรณ์ ชนิดชุมนุมสหกรณ์ชาวไร่อ้อย จดทะเบียนเป็นสถาบันชาวไร่อ้อย โดยอ้างเหตุว่าชุมนุมสหกรณ์สมาชิกมีใช้บุคคลธรรมดา คงมิใช่เจตนารมณ์ ของกฎหมายว่าด้วยอ้อยและน้ำตาลทราย เพราะถ้าจะไม่ให้สหกรณ์ชนิดที่เป็นชุมนุมสหกรณ์ชาวไร่อ้อย จดทะเบียนเป็นสถาบันชาวไร่อ้อยคงต้องระบุดำไว้เช่นเดียวกับบริษัทจำกัด หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด มิใช่ออกระเบียบมาห้ามใช้สิทธิทั้งที่เป็นสหกรณ์

นอกจากนี้หากจะออกระเบียบใหม่โดยกำหนดว่าสหกรณ์มีสมาชิกไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คน และมีสมาชิกส่งอ้อยให้แก่โรงงานน้ำตาลแห่งใดแห่งหนึ่งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕ ของปริมาณอ้อยที่โรงงานนั้นหีบ ทั้งหมดแต่ละฤดูกาล จะมีผลกระทบต่อผู้ปลูกอ้อยดังนี้

(๑) สหกรณ์ซึ่งมีสมาชิกปลูกอ้อย ที่มีสมาชิกไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คน มีจำนวนเพียง ๑๐ สหกรณ์ แต่สหกรณ์มีสมาชิกน้อยกว่า ๖๐๐ คน มีจำนวนมากกว่า ๓๕ สหกรณ์ ดังนั้น สมาชิกในจำนวนมากกว่า ๓๕ สหกรณ์ ไม่อาจให้สหกรณ์จัดการเรื่องการจำหน่ายอ้อยให้แก่โรงงานน้ำตาลได้

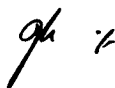
(๒) จำนวนอ้อยที่ต้องส่งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕ ทำได้ยากมาก เพราะสมาชิกสหกรณ์เป็นผู้มีพื้นที่ปลูกอ้อยเฉลี่ยไม่มาก สมาชิกของสหกรณ์แม้จะเกิน ๖๐๐ คน แต่ก็ปลูกอ้อยได้ไม่ถึงร้อยละ ๕๕ เช่น ในปีการผลิตอ้อย ๒๕๕๗/๒๕๕๘ มีประกาศคณะกรรมการอ้อยจัดสรรปริมาณอ้อยส่งให้โรงงานน้ำตาลแต่ละ โรงหีบแล้ว ตัวอย่าง โรงงานน้ำตาลบริษัทน้ำตาลทิพย์กำแพงเพชร จำกัด ได้รับการจัดสรร ๓ ล้านตัน อ้อย ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๕ คือ ไม่น้อยกว่า ๑.๖๕ ล้านตัน สหกรณ์ชาวไร่อ้อยเขตปฏิรูปที่ดินกำแพงเพชร จำกัด สมาชิก ๘๔๐ คน ผลผลิตอ้อยรวมกันยังไม่ถึง ๕๐๐,๐๐๐ ตัน ผลคือสหกรณ์ชาวไร่อ้อยนี้ก็จดทะเบียนเป็น สถาบันชาวไร่อ้อยไม่ได้ ทำให้สหกรณ์ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องการส่งอ้อยขายตามราคาที่ทางราชการ กำหนดได้

ด้วยเหตุผลดังที่กล่าวมานี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นว่าการตัดสิทธิสหกรณ์ชนิดชุมนุม สหกรณ์ชาวไร่อ้อยจดทะเบียนเป็นสถาบันชาวไร่อ้อย ย่อมเป็นอุปสรรคแก่สมาชิกสหกรณ์โดยรวมที่จะส่งอ้อย เข้าโรงงาน

๓. ข้อเสนอแนะ หากจะประกาศใช้ระเบียบว่าด้วยการจดทะเบียนสถาบันชาวไร่อ้อยใหม่ โดยไม่ให้สิทธิสหกรณ์ชนิดชุมนุมสหกรณ์ชาวไร่อ้อยจดทะเบียนเป็นสถาบันชาวไร่อ้อย ระเบียบใหม่ต้องไม่มีผล ให้ยกเลิกการจดทะเบียนสถาบันชาวไร่อ้อยที่จดทะเบียนไว้ก่อนแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๕๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๐๔๒

E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th